

Programma 3 Wonen en werken in Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Openbare ruimte, klimaat, water en milieu, gebiedsontwikkeling en wonen
Het programma Wonen en werken in Winterswijk gaat aan de hand van vijf beleidsvelden in op alles wat we doen om onze inwoners een omgeving te bieden waar ze gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren. Hieronder worden de beleidsvelden besproken.

Openbare ruimte

Het beleidsveld openbare ruimte behandelt de ambities en de openbare ruimte. Een gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie zijn belangrijk. Ook biodiversiteit en de uitvoering van het visiedocument BOSS (bewegen, ontmoeten, spelen en sporten) zijn belangrijke thema's.

Klimaat, water en milieu

Naast de zorg voor een schone en veilige leefomgeving is het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie een belangrijk speerpunt.

Duurzaamheid en milieu

Het beleidsveld duurzaamheid en milieu gaat over het beschermen en behouden van de huidige kwaliteit op het gebied van klimaat, biodiversiteit, cultuurhistorisch erfgoed en natuurlijke voorraden.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het beleidsveld gebiedsontwikkeling is gericht op de realisatie of ontwikkeling van plannen. Dit zijn plannen die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk. Het unieke karakter staat onder druk en we moeten inzetten op een gebiedsgerichte aanpak.

Daarnaast is de visieontwikkeling op wonen een belangrijk speerpunt. We bieden ruimte voor woningen waar in Winterswijk behoefte aan is. Projecten die betrekking hebben op nieuwbouw of invulling van een gebied met een hooggewaardeerde leefbaarheid. Meer concreet: er wordt onder andere een aantal mooie plannen (door)ontwikkeld en/of uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan de woningbouw op de Rikker, aan de Narcisstraat, Kloetenseweg en de Ribeslocatie.

Economie en lobby

We koesteren de diversiteit aan Winterswijkse bedrijven en maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst op willen richten. Bedrijvigheid en nabije werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Er moet voldoende ruimte zijn voor deze ontwikkelingen.

Ook de vrijetijdseconomie is een belangrijke sector. Daarnaast behouden we de komende jaren de duurzame relaties met samenwerkingspartners in de regio en over de grens. We dragen Winterswijk als merk uit, binnen én buiten Nederland.

3.1 Openbare ruimte

Ambitie

Winterswijk heeft een uniek landschap met veel bijzondere planten en dieren. Om dit te behouden leggen we veel nadruk op de bescherming en verbetering van de biodiversiteit. Wij vinden een veilige, gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie belangrijk. Die gemeente maken we samen. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of dorp vinden we daarin cruciaal. We creëren voor iedereen een waardevolle leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Bereikbaarheid en verkeersveiligheid vinden we van groot belang; elke Winterswijker - jong of oud, voetganger, fietser of automobilist - moet zich veilig kunnen voelen en bewegen.

We houden het centrum aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

We stimuleren wijkkracht door het realiseren van een laagdrempelige ingang bij de gemeente voor vragen op alle domeinen.

Relevante documenten:

- Groenstructuurplan Winterswijk
- Omgevingsvisie buitengebied
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit

Doelstellingen

De gemeente zorgt voor een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen van inwoners en stakeholders in een specifiek gebied

Activiteiten

Pilot wijkaanpak en wijkregie

De afgelopen periode is flink geïnvesteerd in het bouwen van een netwerk. Ook is gewerkt aan een wijkanalyse. Op basis van de wijkanalyse stellen we een strategie met doelstellingen op voor de verdere wijkaanpak in Winterswijk-Oost.

Kwaliteit (toelichting)

Een veilige, gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie is belangrijk voor Winterswijk. Die gemeente maken we samen. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of het dorp vinden we daarin cruciaal. Inwoners hebben waardevolle kennis van hun directe leefomgeving. Ze hebben daarom vaak goede ideeën over wat er nodig is in hun eigen wijk, buurt en omgeving. We steunen daarom initiatieven van inwoners om hun omgeving te verbeteren.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor het afronden van de Pilot wijkregie Winterswijk Oost en het opstellen van een inhoudelijk en organisatorisch kader voor wijkregie is begin 2026 een ervaren projectleider gestart. De inzet is om in Q2 de uitkomsten en advies in het college te bespreken.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Een gezond en veilig leefklimaat.

Activiteiten

Dienstverleningsovereenkomst ROVA

We geven uitvoering aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met ROVA voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Uitgangspunt is om het merendeel van de werkzaamheden op kwaliteitsgestuurde wijze uit te voeren, conform de standaardkwaliteitsniveaus van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW).

Kwaliteit (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2026 scoort de buitenruimte conform afspraak. Dat wil zegen dat de behaalde resultaten binnen de afgesproken (beeld)kwaliteitsnormen van het CROW vallen. Deze kwaliteitsnormen staan echter onder druk. Niet alleen door veranderende weersomstandigheden, maar ook door bezuinigingen. In 2026 moet een bezuiniging van €136.000 gerealiseerd worden op het onderhoud van de openbare ruimte. Wij zijn in gesprek met ROVA en de voortgang verloopt volgens planning.

Daarnaast is dit jaar het verbeterproces tussen de gemeente Winterswijk en ROVA gecontinueerd. Dit proces is onder meer ingegeven vanuit de wens om de regiefunctie van de gemeente Winterswijk in de samenwerking te versterken. Er zijn én worden verschillende instrumenten ontwikkeld om meer grip te krijgen op output en kosten. Zo is een externe partij ingeschakeld om de kwaliteit van de buitenruimte te schouwen en werken wij met ingang van 2026 op basis van een 'verrekenmodel'; een financieel jaaroverzicht van de uit te voeren dienstverlening, waarbij de kosten per onderhoudstaak inzichtelijk zijn gemaakt. Per kwartaal wordt de voortgang gerapporteerd zodat tijdige bijsturing mogelijk wordt. Daarnaast blijven wij kritisch kijken naar lopende werkprocessen en worden zo nodig optimalisaties doorgevoerd.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het uitvoering geven aan de dienstverleningsovereenkomst is een doorlopend proces dat we structureel toetsen. Zowel de bezuiniging als het verbeterproces verloopt volgens planning.

Tijd (indicator)

Herstellen stormschade

Op 2 juli 2025 werd Winterswijk getroffen door een valwind. In het eerste noodzakelijke herstel is veel werk verzet. In de Startnotitie herstel stormschade Winterswijk wordt een eerste aanzet gegeven voor een meerjarig herstel (2025-2029). Het doel is om maatschappelijke meerwaarde te realiseren, waarbij het cultuurlandschap in een betere staat wordt gebracht dan voor de storm en sociale cohesie wordt versterkt.

Kwaliteit (toelichting)

Er wordt een gefaseerde aanpak voorgesteld. Een aanpak die bestaat uit drie fases. De eerste twee fases (crisis en voldoen aan zorgplicht) zijn voor het grote deel in 2025 en 1e kwartaal 2026 uitgevoerd. De derde fase, herstel gemeentelijk areaal bomen en terreinen van derden, loopt naar verwachting van 2026 tot 2029. Begin 2026 heeft de raad scenario's voor herstel gekozen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het voornemen is om in 2026 op basis van een plan van aanpak een herstelprogramma voor de stormschade uit te werken. De provincie Gelderland heeft middelen beschikbaar gesteld voor herstel van gemeentelijk groen en groen op percelen van particulieren. Voorbereiding voor aanplant van 500 laanbomen in gemeentelijke bermen is in voorbereiding. Project om particulieren te adviseren over geschikte herplant en leveren van beplanting is in voorbereiding. Herplant voor beide projecten is voorzien in najaar van 2026.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We optimaliseren de bereikbaarheid en verkeersdoorstroming van Winterswijk

Activiteiten

Parkeerroute-informatiesysteem

We werken door aan een modern parkeerroute-informatiesysteem (PRIS).

Kwaliteit (toelichting)

Met de investering in het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) kunnen bezoekers van binnen en buiten Winterswijk sneller een vrije parkeerplaats vinden in het centrum. We verbeteren hiermee de beleving van bezoekers, we beperken het zoekverkeer en dragen bij aan de verbetering van de leefomgeving op plekken waar dat zoekverkeer nu nog onnodig rijdt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitvoering voor het plaatsen van het PRIS staat gepland in 2026, De digitale ingebruikname (lees matrixborden) van het PRIS is afhankelijk van de vraag of de bestaande netaansluitingen tijdelijk kunnen worden benut, of dat gewacht moet worden op de nieuwe aansluitingen die hiervoor noodzakelijk zijn. Volgens de meest recente informatie zal Liander de nieuwe aanvragen naar verwachting pas in december in behandeling nemen.

Dit betekent dat de digitale ingebruikname van het systeem vertraging oploopt en naar verwachting pas in 2027 kan plaatsvinden. Wanneer het mogelijk blijkt om de huidige netaansluiting te blijven gebruiken, kan een deel van de matrixborden operationeel zijn voor het VNG congres. Echter het gehele PRIS zal pas volledig functioneren medio 2027 afhankelijk van de netbeheerder (Liander)

Tijd (indicator)

Indicatoren

- We werken optimaal en transparant samen met ROVA en inwoners. De resultaten meten we door middel van de maandelijkse beeldschouwrapportage en daarnaast voeren we maandelijks gesprekken over verbetermaatregelen.
- We monitoren het aantal (klacht)meldingen ten aanzien van de beeldkwaliteit.

Risico's

- Wijzigingen in de mate van groenonderhoud en bermbeheer leiden tot een ander straatbeeld. Hierover communiceren we met onze inwoners.
- De eenheidsprijzen zijn in beeld. Hieruit blijkt dat het totale budget voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte niet toereikend is om aan gemaakte kwaliteitsafspraken te kunnen voldoen. Hierop is geanticipeerd in de begroting. Echter, het totale budget is onder meer onderhevig aan wijzigingen in areaal en materiaalkosten. Dit brengt een bepaalde onzekerheid met zich mee.

3.2 Klimaat, water en milieu

Ambitie

Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een schone leefomgeving. We waarborgen een optimale milieukwaliteit en richten ons op de basisvoorwaarden gezond, schoon en veilig. Voor het onderhoud van de riolering maken we transparante keuzes op basis van een risicoafweging. Om in de toekomst gezond en veilig te kunnen wonen, verkleinen we de kans op wateroverlast, droogte en hittestress.

Relevante documenten:

- Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028.

- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (raadsbesluit september 2022).
- Huishoudelijk grondstoffenbeleid Winterswijk 2024-2030 (raadsbesluit februari 2024).
- Afvalstoffenverordening Winterswijk 2015.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Winterswijk 2018.

Doelstellingen

We voeren noodzakelijke projecten uit op het gebied van het milieu

Activiteiten

Project sanering wegverkeerslawaaï

Door de autonome groei van het wegverkeer ervaren bewoners langs drukke wegen geluidsoverlast van het verkeer. In het verleden zijn daarom 177 woningen aangemeld bij het Rijk om in aanmerking te komen voor geluidssanering. De gemeente voert de sanering wegverkeerslawaaï uit met subsidie van de Rijksoverheid.

Kwaliteit (toelichting)

Het saneringsprogramma is vastgesteld. In het derde kwartaal van 2026, wordt verdere uitvoering gegeven aan het project. Hiervoor benaderen wij een specialistisch bureau om te bepalen wat het geluidsniveau in de woning is en welke woningen daadwerkelijk voor maatregelen in aanmerking komen.

Wij hebben subsidie ontvangen voor de voorbereidingen en de uitvoering van gevelmaatregelen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2026 benaderen wij een specialistisch bureau om te bepalen wat het geluidsniveau in de woning is en welke woningen daadwerkelijk voor maatregelen in aanmerking komen. De uiteindelijke planning hangt af of er bezwaar wordt gemaakt tegen het besluit van het ministerie om het saneringsprogramma vast te stellen. En de werkvoorraad van het bureau.

Tijd (indicator)

Sanering stortplaats WAL

De deklaag van de voormalige stortplaats WAL (tussen de Driemarkweg en de Vreehorstweg, ter hoogte van Vreehorstweg 43) is te dun en voldoet niet aan de wettelijke eisen. Daarom hebben we een saneringsplan opgesteld. De sanering wordt gefaseerd uitgevoerd (in 2024 en 2027) vanwege de beschermde dieren op de WAL. Naast de deklaag wordt ook de Japanse duizendknoop aangepakt, de waterafvoer verbeterd en de WAL heringericht.

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn afspraken gemaakt met de provincie over de uitvoering. De provincie voert regie over de sanering. In september 2024 is de voorbereiding voor de sanering gestart. De werkzaamheden van de eerste fase van de sanering zijn in 2025 afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De eerste fase van de sanering is gereed, het aanbrengen van de beplanting is in het vierde kwartaal van 2025 afgerond. In de tweede helft van 2026 worden de voorbereidingen gestart voor de tweede fase.

Tijd (indicator)

Indicatoren

In (beeld)schouwrapportages legt ROVA verantwoording af over de geleverde prestaties. Het gaat hier om behaalde resultaten op het gebied van het beheer van de buitenruimte, maar ook op het gebied van afvalinzameling. Deze rapportages geven onder meer inzicht in:

- Het aantal meldingen over de buitenruimte: groen, wegen, water, verlichting et cetera.
- De inzamelprestaties: de ingezamelde hoeveelheid kilogram per inwoner, verdeeld over de fracties restafval, GFT, PMD en papier.
- Het aantal klachten over afvalinzameling. Uitgangspunt is niet meer dan 2,0 klachten per 1.000 aansluitingen.
- Verder monitoren we de voortgang van de maatregelen en acties zoals benoemd in de uitvoeringsagenda van de klimaatstrategie die tot en met 2027 wordt uitgevoerd.

Risico's

- Voor het behalen van de doelstellingen uit de klimaatagenda en de (zwerf)afvalinzameling is draagvlak en inzet van inwoners nodig. Met uitgebreide communicatie ontstaat hiervoor draagvlak en gaan inwoners hier ook zelf mee aan de slag.
- De komende periode zijn er prijsstijgingen van materialen en uren te verwachten. Hierop is geanticipeerd in de begroting, maar dit blijft onzeker en dus een risico.

3.3 Duurzaamheid en milieu

Ambitie

Winterswijk wil dat de huidige kwaliteiten - klimaat, biodiversiteit, cultuurhistorisch erfgoed en natuurlijke voorraden - ook beschikbaar zijn voor volgende generaties. Duurzaamheid gaat over het beschermen en behouden van deze waarden. Omdat we wel de gevolgen ondervinden van de verandering van het klimaat, is het ook een ambitie om ons daarop voor te bereiden. In 2050 is Winterswijk klimaatneutraal, energieneutraal en circulair.

Relevante documenten:

- Akkoord van Groenlo
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid januari 2019
- RES 1.0
- Moratorium windturbines

Doelstellingen

We wekken in 2030 voldoende duurzame energie op voor de doelstelling van een energieneutraal gebouwde omgeving in 2030

Activiteiten

We zijn bereikbaar in ons Centrum Duurzaam Winterswijk

Het Centrum Duurzaam Winterswijk is een kennis- en inspiratiecentrum op het gebied van duurzaamheid. Via de thema's energietransitie, klimaatadaptatie,

biodiversiteit, kringlopen en cultuurhistorie, wordt duurzaamheid op een laagdrempelige manier zichtbaar, tastbaar en beleefbaar gemaakt. Vanuit het centrum helpen we mensen onder meer met subsidies en leningen. Het Centrum Duurzaam Winterswijk is tevens ons energieloket.

Kwaliteit (toelichting)

In het centrum ontvangen we gemiddeld ongeveer 120 bezoekers per maand. Via het platform Duurzaam Winterswijk ontvangen we gemiddeld duizend digitale bezoekers per maand.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering vindt in heel 2026 plaats.

Tijd (indicator)

Uitvoering RES 1.0

In de RES 1.0 is afgesproken dat het regionale bod bestaat uit grootschalige zon op daken (0,35 TWh) en grootschalige opwek op land (1 TWh). Voor Winterswijk betekent dit dat we aan beide werken. Over zon op bedrijfsdaken wordt elders gerapporteerd. De plannen voor grootschalige opwek op land passen in ons beleidskader zonneparken en zonnevelden. Het gaat hier op dit moment over de realisatie van 120 hectare voor Winterswijk. Ondertussen werken we in regionaal verband aan de RES 2.0.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met de RES-partners realiseren we de opwek die is afgesproken voor het doel in 2030.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Samen met onze partners in de regio werken we aan de realisatie van de RES-doelen. Inmiddels is de RES 2.0 vastgesteld.

Tijd (indicator)

Realiseren zonnepanelen op bedrijfsdaken

Ook in 2025 gaan we door met de plannen voor zonnepanelen op bedrijfsdaken. Dit gaat om bedrijven met een kleinzakelijke aansluiting. Samen met ondernemers kijken we welke aandachtspunten er in hun situatie zijn. Dit gaat dan om de mogelijkheden voor het dak, subsidies en leenmogelijkheden, offertevergelijkingen en andere vraagstukken. Omdat er momenteel onzekerheden zijn over onderwerpen als teruglevering, tarieven en netcapaciteit, is het des te belangrijker dat we ondernemers helpen.

Kwaliteit (toelichting)

Ondernemers kunnen bij Duurzaam Winterswijk terecht voor informatie over zon op bedrijfsdaken. Daarnaast wordt er gewerkt aan meer zonnepanelen op gemeentelijke panden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering vindt in heel 2026 plaats.

Tijd (indicator)

Opstellen warmteprogramma

In de Warmtetransitievisie staat beschreven hoe we gebouwen klaarmaken voor de toekomst. Hiervoor wordt een plan van aanpak gemaakt. In Winterswijk ontbreekt een bron voor grootschalige warmteopwekking die we kunnen inzetten voor verwarming. Dit betekent dat we voor het grootste deel uitgaan van vervanging van gasketels door warmtepompen op elektriciteit. We zetten ons ervoor in dat zoveel mogelijk woningen transitiegereed worden gemaakt. We maken hiervoor gebruik van rijkssubsidies in het kader van de aanpak van slechte energielabels. De mogelijkheden voor waterstof ten behoeve van monumenten en de andere kansen op dit gebied, houden we in de gaten.

Kwaliteit (toelichting)

We richten ons op het doelmatig inzetten van subsidies voor het aanpakken van woningen met slechte labels. Daarnaast stellen we in 2026 het warmteprogramma op.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het inzetten van de subsidie gaat via Duurzaam Winterswijk. De transitievisie pakken we op via het warmteprogramma. Dit was oorspronkelijk gepland in 2026, maar is verschoven naar 2027.

Op dit moment wordt er gewerkt aan een startnotitie voor het warmteprogramma. Hierover wordt de raad in kwartaal drie van 2026 geïnformeerd. Uiterlijk eind 2027 stelt de gemeente Winterswijk (het college van B&W) het warmteprogramma vast. In het warmteprogramma beschrijft de gemeente de aanpak voor het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. In het warmteprogramma staat bijvoorbeeld welke wijken, buurten en dorpskernen in de komende tien jaar van het aardgas af gaan en hoe dat gebeurt.

Tijd (indicator)

Evaluatie moratorium windenergie

Op 29 juni 2017 is in de raad een moratorium op windturbines ingesteld. Afgesproken is dat dit besluit vanaf 1 januari 2023 periodiek wordt geëvalueerd.

Kwaliteit (toelichting)

Voor de evaluatie van het moratorium is een notitie opgesteld.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De raad heeft voor deze evaluatie op 20 juni 2024 een plan van aanpak vastgesteld. De evaluatie is inmiddels, afgerond. De raad heeft besloten om het moratorium op land op te heffen zodra windbeleid is vastgesteld door de raad.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We willen duurzaamheid bereikbaar en betaalbaar maken voor iedereen

Activiteiten

Verduurzamen woningen als onderdeel bestrijden energiarmede

We helpen inwoners om hun energierekening omlaag te brengen. Dit doen we door onderstaande maatregelen:

- De aanpak met energieconciërges en energiebespaarmaatjes gaan we continueren. Samen met andere organisaties helpen we inwoners met energiearmoede om energie te besparen en hun woning te verduurzamen.
- We bieden ondersteuning via het Centrum Duurzaam Winterswijk.
- We ondersteunen door middel van subsidies en regelingen.

Kwaliteit (toelichting)

We zetten ons in voor een goede voortzetting van de aanpak van energiearmoede.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering vindt in heel 2026 plaats.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Gemiddeld bezoeken 120 mensen per maand ons Centrum Duurzaam Winterswijk.
- Gemiddeld hebben we iedere maand duizend digitale bezoekers op ons platform Duurzaam Winterswijk.

Risico's

Het behalen van de opwekdoelstellingen is sterk afhankelijk van technische factoren, zoals de aansluitingsmogelijkheden op het elektriciteitsnet. Ook is het afhankelijk van politieke keuzes rondom de opwek van duurzame energie.

3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen

Ambitie

We willen dat Winterswijk een aantrekkelijke plaats is om te wonen, te werken en te recreëren. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk en verdient een aanpak waarbij we de handen ineenslaan. In de buurtschappen streven we naar behoud van leefbaarheid. In het centrum komen wonen en culturele functies samen, waarbij ontmoeten, ontdekken en ontplooiing voorop staan. Nieuwe ontwikkelingen krijgen de ruimte, met behoud van kwaliteit van de leefomgeving.

Relevante documenten:

- Woonvisie gemeente Winterswijk 2020-2025.
- Volkshuisvestelijk afwegingskader woningbouw Winterswijk 2019-2025.
- Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020.
- Groenstructuurplan Winterswijk.
- Omgevingsvisie buitengebied.
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit.
- Centrumvisie 2021.

Doelstellingen

We bereiden de organisatie voor op de nieuwe wetten in de fysieke leefomgeving

Activiteiten

We werken volgens de Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Voor de inwerkingtreding moet er een Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zijn ingeregeld. Verder bereiden we de organisatie voor op het werken volgens de wet, zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, participatie, houding en gedrag.

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 werken we aan de hand van het opgestelde transitieplan verder aan het omgevingsplan. Daarnaast wordt in 2026 gewerkt aan een omgevingsvisie voor het gehele grondgebied van de gemeente Winterswijk.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het door het college vastgestelde transitieplan zorgt ervoor dat we ook in 2026 verder werken aan het omgevingsplan, en op schema liggen om op 1 januari 2032 de beschikking te hebben over een nieuw gebiedsdekkend omgevingsplan. Begin 2026 is Omgevingsvisie vastgesteld door de gemeenteraad.

Op dit moment ligt de eerste wijziging omgevingsplan ter besluitvorming voor bij de gemeenteraad.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We maken plannen en voeren deze uit voor specifieke vraagstukken, zoals, WOOOW, de Steengroeve en de Ribeslocatie

Activiteiten

Afdekken kleiput

We ronden het afdekken van de kleiput af.

Kwaliteit (toelichting)

De gemeenteraad heeft in februari 2026 een besluit genomen over het inrichtingsvoorstel voor de kleiput. Momenteel wordt gewerkt aan een inrichtingsplan, waarbij de klankbordgroep is betrokken. Tegelijkertijd zijn wij in overleg met de aannemer over de uitvoering.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Nadat het inrichtingsplan is opgesteld, dienen wij een verzoek in bij het Waterschap Rijn en IJssel tot formele wijziging van de 'Nota bodembeheer Kleiput Driemarkweg Winterswijk'. Het waterschap is op de hoogte van de ontwikkelingen en voorgestelde wijzigingen. Dat neemt niet weg dat deze juridische procedure doorlopen dient te worden.

Ondertussen werken wij aan de (voorbereidende) werkzaamheden in het gebied.

Naar verwachting kan in het najaar van 2026 worden gestart met de uitvoering.

Vanwege de aanwezigheid van de Oehoe kunnen werkzaamheden slechts in een beperkte periode plaatsvinden.

Tijd (indicator)

Bestemmingsplan uitbreiding Het Winkel

We behandelen het initiatief tot uitbreiding van camping Het Winkel.

Kwaliteit (toelichting)

Op dit moment is de gemeente in afwachting van de indiening van een voorstel voor de verdere ontwikkeling van Het Winkel. De hele planologische procedure wordt opgestart na indiening van de aanvraag.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De start wordt bepaald door het moment waarop het voorstel door de initiatiefnemer wordt ingediend.

De verwachting is dat dit voorlopig zo blijft, er is tot op heden niks aangeleverd door initiatiefnemer.

Tijd (indicator)

De Rikker

We werken aan woningbouw op het nog onbebouwde gedeelte van de Rikker.

Kwaliteit (toelichting)

Het bestemmingsplan is vastgesteld en bekendgemaakt. De beroepstermijn is verstreken. Er is één beroepschrift ontvangen bij de Raad van State. Dit beroep is in februari 2025 ingetrokken. Hiermee is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In Q1 2026 is de eerste omgevingsvergunning verleend voor de bouw van 23 woningen. Daarnaast zijn een aantal aanvragen in behandeling.

Tijd (indicator)

Gebiedsontwikkeling De Morse (voorheen Gaudium)

De gemeente Winterswijk is eigenaar van het pand aan de Laan van Hilbelink 32 waarin een weverij is gevestigd. Het aangrenzende pand aan de Laan van Hilbelink 28 (De Hazewind) is opgekocht door een ontwikkelaar die woningen in dit pand wil realiseren. Er zijn ontwikkelingen die vragen om een integrale visie voor dit gebied.

Kwaliteit (toelichting)

Er ligt een concreet initiatief om de cultuurhistorisch waardevolle voormalige textiel fabriek De Hazewind aan de Laan van Hilbelink 28/Morsestraat 32-34 te transformeren tot een woongebouw met 40 appartementen.

Door de milieudruk van meerdere omliggende bedrijven is het op dit moment niet mogelijk medewerking aan dit initiatief te verlenen, omdat er geen goed woonklimaat kan worden gerealiseerd. Met het bedrijf dat grenst aan de ontwikkellocatie zijn onderhandelingen gaande om het bedrijf te verplaatsen naar een andere locatie. Hierdoor ontstaat er ruimte voor nieuwe functies in het pand dat eigendom is van de gemeente, en is er mogelijk voldoende milieuruimte om medewerking aan het transformatieplan van De Hazewind te kunnen verlenen.

Het gebied De Morse (van oudsher textielindustrie) leent zich mede door de ligging aan de Whemerbeek voor een combinatie van functies (wonen, werken, bedrijvigheid en voorzieningen). Inzetten op een combinatie van functies sluit aan bij de bestaande dynamiek in het gebied én biedt de condities voor een nieuw woon- en leefmilieu waar Winterswijk op dit moment nog geen tot weinig aanbod in heeft.

Vanwege de actuele ontwikkelingen is het gewenst om voor dit gebied een ontwikkelvisie op te stellen en daarbij de omliggende gebieden mee te nemen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De noodzaak voor het opstellen van de ontwikkelvisie is sterk afhankelijk van de hierboven genoemde bedrijfsverplaatsing. Daarover is nog geen definitieve duidelijkheid. Dit project wordt opgepakt zodra er zekerheid bestaat over de bedrijfsverplaatsing.

Tijd (indicator)

Gebiedsontwikkeling recreatiegebied 't Hilgelo

We behandelen een door Leisurelands BV ingediende aanvraag ter ontwikkeling van recreatiegebied 't Hilgelo. Het plan is gericht op een bestemming van bestaande functies (zandwinning, dagrecreatie, natuur et cetera) en een versterking van de recreatieve mogelijkheden binnen dat gebied. In hoofdzaak gaat het daarbij om een uitbreiding van verblijfsrecreatie en horeca.

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van het participatietraject is de initiatiefnemer bezig met de doorontwikkeling van het plan.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het conceptplan voor wijziging van het omgevingsplan is ingediend door de initiatiefnemer. De Omgevingskamer adviseert over het gewijzigde plan en aan de hand daarvan worden er vervolgstappen genomen.

Op dit moment zijn we in gesprek en wachten we op de conceptaanvraag voor een omgevingsvergunning.

Tijd (indicator)

Gebiedsontwikkeling de Steengroeve

We werken aan een gebiedsontwikkeling rondom de Steengroeve. Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van het museaal concept Terra Temporalis.

Kwaliteit (toelichting)

Het ontwerpbestemmingsplan is in december 2023 ter inzage gelegd. Er zijn zienswijzen op binnengekomen.

Als de door de provincie aangekondigde strokenzoning doorgaat, hangt het van de maatregelen binnen die zone af wat de consequenties zijn voor de gebiedsontwikkeling. Met name voor Sibelco, het bedrijf dat de groeve exploiteert.

Ook bij Terra Temporalis, de stichting die het Steengroevemuseum wil realiseren, is onzekerheid ontstaan, omdat er een verband is tussen de toekomst van Sibelco op deze locatie en de realisatie van het Steengroevemuseum.

Tegelijkertijd heeft de stichting inmiddels in afstemming met de provincie de weg ingeslagen naar een fasering in tweeën:

1. Realisatie van de educatieve functies (bezoekerscentrum).
2. Realisatie van het museum.

Overigens is het Steengroevemuseum niet afhankelijk van stikstofbeleid voor zover dat voor of vanwege de stikstofzones gestalte aan het krijgen is. Wel is het landelijke stikstofbeleid van toepassing. We hebben inmiddels een zogenoemde passende beoordeling ontvangen die als uitkomst heeft dat de landelijke regels geen obstakel vormen voor realisatie of gebruik van het Steengroevemuseum.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

We stemmen met beide partijen continu af welke voortgang er mogelijk is en welke acties er uitgevoerd worden. Op dit moment zijn er zoveel factoren die een rol spelen, dat feitelijk eerst zaken zoals de Nota Ruimte (over bedrijven met kritische grondstoffen), provinciale omgevingsverordening (over de regels voor de stikstofzones) en de Gebiedsontwikkeling Winterswijk en financiële haalbaarheid helderder moeten zijn voordat weer nieuwe stappen gezet kunnen worden. Daardoor loopt de besluitvorming en dus de realisatie vertraging op.

Tijd (indicator)

Herontwikkeling Groenloseweg 60-locatie De Harmonie

We behandelen het initiatief tot herontwikkeling van de locatie van De Harmonie (Groenloseweg 60) van horeca naar wonen.

Kwaliteit (toelichting)

Na een aantal gesprekken met de initiatiefnemers en behandeling in de Commissie Omgevingskwaliteit is er overeenstemming over de ontwikkeling van locatie De Harmonie. De architect werkt het plan nu uit tot een aanvraag omgevingsvergunning.

Het geldende omgevingsplan moet worden aangepast (wijziging horeca naar wonen). De gemeenteraad besluit op 23 april 2026 over het voorstel tot wijziging van het omgevingsplan.

Daarnaast hebben we op 24 maart 2026 besloten een overeenkomst aan te gaan met de ontwikkelaar van de locatie. Hierin zijn onder meer afspraken gemaakt over de te bouwen woningen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De gemeenteraad besluit op 23 april 2026 over het voorstel tot wijziging van het omgevingsplan. De exacte doorlooptijd is verder afhankelijk van de indieningsdatum en de doorlooptijden tijdens de vergunningprocedure.

Tijd (indicator)

Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk

De Omgevingswet schrijft voor dat iedere gemeente op 1 januari 2027 een omgevingsvisie moet hebben vastgesteld. We werken op dit moment aan een omgevingsvisie voor de bebouwde kom van Winterswijk. De omgevingsvisie gaat over het dagelijks leven. Hoe we werken, wonen, studeren en recreëren. Bij het opstellen van de omgevingsvisie voor de bebouwde kom houden we rekening met actuele visies, zoals de centrumvisie, groenvisie en woonvisie.

Kwaliteit (toelichting)

Op 26 januari 2026 is de de omgevingsvisie voor de kom vastgesteld door door de gemeenteraad. Op dit moment wordt het traject afgesloten met een evaluatie.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het traject van de omgevingsvisie kom is afgerond. Op dit werken we aan een startnotitie waarin de kaders, proces en het beoogde budget voor het vervolg (kom en buitengebied) worden aangevraagd. De startnotitie wordt naar verwachting in

september 2026 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de bepalingen van de Omgevingswet waarin is opgenomen dat iedere gemeente een integrale omgevingsvisie dient vast te stellen.

Tijd (indicator)

Programma bouwen aan Winterswijk

Speerpunt van ons beleid blijft de instandhouding van het voorzieningenniveau. De bestemmingsreserve instandhouding voorzieningen is bedoeld voor investeringen die moeten voorkomen dat een voorziening moet sluiten of activiteiten moeten worden beëindigd, met name door achterstallig onderhoud aan bestaande gebouwen. Nieuwbouw voor zwembad Jaspers, Theater De Storm en Boogie Woogie is voorlopig niet aan de orde, omdat de middelen daarvoor ontbreken. Daarom is de reserve gericht op het kopen van tijd: vijf tot tien jaar continuïteit voor gebouwen die langer bruikbaar moeten blijven. Verder zijn we scherp op ons opdrachtgeverschap en het eigendom van de gebouwen.

Kwaliteit (toelichting)

Onze huidige financiële situatie maakt nieuwbouw voor voorzieningen als Boogie Woogie, Theater De Storm en zwembad Jaspers niet mogelijk. We hechten echter wel belang aan deze voorzieningen en koersen daarom op instandhouding. Hiervoor is een bestemmingsreserve ingesteld met een omvang van € 10 miljoen. Inmiddels zijn er voor drie voorzieningen beslissingen genomen door de raad: zwembad Jaspers, Theater De Storm en in het kader van BOSS (Bewegen, ontmoeten, spelen en sporten). Naast deze bestedingsdoelen vallen ook de basisscholen en Boogie Woogie binnen de bestedingsdoelen van deze bestemmingsreserve.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Eventuele nieuwe aanvragen worden ook in 2026 afgewikkeld binnen de vastgestelde kaders. Sinds instelling van de bestemmingsreserve is er voor de basisscholen een nieuw budget ter beschikking gekomen ter uitvoering van de eerste fase van het Integraal Huisvestingsplan. Dat maakt dat in minder situaties een beroep op de bestemmingsreserve kan worden gedaan.

Op dit moment wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar een verhuizing van Boogie Woogie naar De Post. We hebben als gemeente € 20.000 beschikbaar voor bekostiging van die studie. Mocht uit de haalbaarheidsstudie blijken dat verhuizing mogelijk is heeft dit gevolgen voor de bestemmingsreserve. Een eventuele verbouwing van De Post valt niet binnen de huidige bestedingsdoelen van deze bestemmingsreserve.

Tijd (indicator)

Realiseren van een dienstencentrum in Gaxel, samen met Stadt Vreden

Om het grensoverschrijdend werken en ondernemen tussen Nederland en Duitsland te bevorderen, wordt er op de grens een dienstencentrum gerealiseerd. De gemeenten Winterswijk en Vreden zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor deze planontwikkeling.

Kwaliteit (toelichting)

De geselecteerde ontwikkelaar heeft helaas aangegeven dat het niet mogelijk is tot een haalbare exploitatie te komen. Samen met Stadt Vreden bekijken we nu op welke wijze het project kan worden voortgezet. Wij houden beide gemeenteraden op de hoogte van de aanpak en de voortgang.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat er op dit moment geen concrete ontwikkelaar is voor de uitwerking van de plannen, is onduidelijk op welke termijn de plannen uitgevoerd gaan worden. Als meer duidelijk is over de aanpak en voortgang, informeren wij samen met Stadt Vreden beide gemeenteraden.

Tijd (indicator)

Ribeslocatie

Gemeente Winterswijk is eigenaar van een perceel aan de Ribeslaan, de locatie waar een basisschool was gesitueerd. In 2015 is deze basisschool gefuseerd en heeft gemeente Winterswijk de grond terug in eigendom gekregen. Tot op heden is geen andere invulling voor de Ribeslocatie gerealiseerd. In 2025 wordt verder gewerkt aan de herontwikkeling van de Ribeslocatie. Een plan voor woningbouw wordt voorbereid.

Kwaliteit (toelichting)

Er is een ontwikkelaar geselecteerd voor de uitvoering van het woningbouwplan. Momenteel wordt gewerkt aan de koopovereenkomst en de voorbereiding van de planologische procedure.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het streven van de ontwikkelaar is om in juni 2026 de aanvraag voor de omgevingsvergunning in te dienen.

Tijd (indicator)

Uitvoering project WoooW - gebiedsontwikkeling het Weurden

WoooW staat voor Winterswijk ontmoet, ontdekt en ontplooit. Het WoooW-projectgebied ligt aan één van de aanloopstraten (het Weurden) in het centrum van Winterswijk, waar winkelleegstand en verpaupering dreigde. Daarom heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal woon-winkelpanden aangekocht om het gebied op te knappen en nieuwe impulsen te geven.

Kwaliteit (toelichting)

We werken aan de uitvoering van het raadsbesluit van juni 2023. Het maakt ontwikkelingen mogelijk aan het Weurden (winkels plus woningen), de Spoorstraat (nieuw cultuurgebouw), op de huidige locatie van Boogie Woogie (wonen) en aan het Weurden - Dingstraat - Weverstraat (hierna kortweg 'de Plus-locatie': wonen, supermarkt en parkeren centrum).

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De ontwikkeling van de gedachte nieuwbouwlocatie liggen stil in afwachting van het haalbaarheidsonderzoek dat loopt naar een alternatieve locatie: De Post. Daarmee ondernemen we nu ook nog geen vervolgactie voor de huidige locatie van Boogie Woogie.

Voor de Plus-locatie zijn we in onderhandeling met De Woonplaats om het eigendom van de grote parkeerplaats over te nemen. Vastned (eigenaar van het supermarktgebouw) en Plus zijn de stakeholders voor de supermarkt en haar toekomst. Daarmee onderhouden we frequent contact. De planvorming gaat niet eerder door dan dat we daadwerkelijk het eigendom van de grote parkeerplaats in handen hebben. Omdat er geen geld is gereserveerd voor het terugkopen van de parkeerplaats is een raadbesluit nodig voor het beschikbaar stellen van het benodigde krediet.

Voor onze panden aan het Weurden hebben we in Q1 van 2026 besloten via een openbare procedure (Didam-publicatie) een ontwikkelaar te zoeken. In een openbare uitvraag is gevraagd om plan en een prijs in te dienen voor deze locatie. In juni eindigt de indieningstermijn. Daarna volgt beoordeling.

Tijd (indicator)

Woningbouw Narcisstraat

Dit gebied als geheel vraagt om een kwaliteitsimpuls. De gemeente heeft een grondpositie in het gebied bij de Misterweg/Hyacinthstraat. Wij werken mee met een door een ontwikkelaar ingediende aanvraag voor woningbouw.

Kwaliteit (toelichting)

De planontwikkelaar heeft het woningbouwplan uitgewerkt en deze is als ontwerpbestemmingsplan in december 2023 ter inzage gelegd. Hierop is een zienswijze binnengekomen. De zienswijze is beantwoord. Het bestemmingsplan is op 28 mei 2025 door de gemeenteraad vastgesteld, maar is nog niet onherroepelijk doordat er beroep is ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is, is nog niet bekend wanneer de planontwikkelaar start met de uitvoering.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We realiseren een toekomstperspectief in het buitengebied

Activiteiten

Uitvoeren project LEADER

We geven uitvoering aan LEADER-projecten. LEADER is een subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied, door het behoud van de leefbaarheid van het platteland, het versterken van de sociale cohesie en het behouden/versterken van het voorzieningenniveau.

Kwaliteit (toelichting)

Stichtingen, verenigingen, organisaties en bedrijven kunnen gebruikmaken van LEADER-subsidies. LEADER is een onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Initiatiefnemers worden bij hun aanvraag ondersteund door de Lokale Actie Groep (LAG). De LAG bestaat uit lokale (inwoner)leden en een projectleider. Alle aanvragers geven een verplichte pitch aan de LAG over hun project. De LAG adviseert Gedeputeerde Staten bij het beschikbaar stellen van financiën.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van LEADER- projecten heeft een looptijd van 2024-2028. Het proces ligt op schema. Er zijn meerdere voorstellen besproken met de LEADER-coördinator.

Tijd (indicator)

We voeren het programma Vitaal Platteland uit door middel van een gebiedsgerichte aanpak.

Het buitengebied van Winterswijk heeft te maken met uitersten: extreme droogte, stikstofnormen voor vier Natura 2000-gebieden, ruimtevraag vanuit de energietransitie, kwetsbaar cultuurlandschap en bekenstelsel, en een sterke terugloop van het aantal boeren. Deze situatie is een bedreiging voor het waardevolle agrarische cultuurlandschap en de leefbaarheid.

Samen met de Stichting Waardevol Cultuurlandschap Winterswijk (WCL) is in 2020 het programma Vitaal Platteland opgesteld. Dit programma is gericht op het behoud van de waardevolle natuur en cultuur, en het realiseren van een economisch, sociaal en ecologisch toekomstperspectief voor iedereen die in het buitengebied woont, werkt en recreëert.

Kwaliteit (toelichting)

De intentieovereenkomst en startnotitie zijn in januari 2023 vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de drie overheden (provincie, waterschap en gemeente) en de gebiedspartijen willen samenwerken in de gebiedsaanpak Vitaal Platteland. Het doel is een economisch, sociaal en ecologisch perspectief voor de mensen die in het gebied wonen en werken, nu en in de toekomst. Concreet wordt dit een gebiedsplan, een 'Winterswijks bod'.

Door een herijking van het proces en de actualiteit rond de stikstofproblematiek, wordt de insteek van de gebiedsaanpak de komende tijd veranderd van een proces/project naar een programma onder de naam Gebiedsontwikkeling Winterswijk. De programmatische aanpak biedt ruimte om meerdere projecten te starten die bijdragen aan een vitaal landelijk gebied, terwijl er ook naar het overkoepelende gebiedsplan en uitvoeringsprogramma wordt toegewerkt. Het doel is een breed gedragen programma waarin ook is vastgelegd hoe maatregelen ten behoeve van stikstofreductie en natuurherstel in Winterswijk worden geborgd.

Wanneer dit slaagt, ziet de provincie af van het strokenbeleid rond Winterswijkse Natura 2000-gebieden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Volgens de oorspronkelijke planning levert het proces eind 2024 het gebiedsplan op. Tijdens de uitvoering van het proces hebben we te maken met onzekerheid over de kaders vanuit het Rijk. Ook zien we dat het pionierswerk, de nieuwe gebiedsgerichte aanpak, veel vraagt van iedereen die erbij betrokken is. Het vergt een andere manier van samenwerking tussen de overheden en gebiedspartijen, waardoor het soms twee stappen vooruit en een stap achteruit is.

De actualiteit rond stikstof heeft de urgentie van het proces onderstreept en na een periode van onzekerheid geresulteerd in een versnelling. De provincie heeft aangegeven dat Winterswijk (naast de Veluwe) prioritair is en er daarom ook gelden beschikbaar komen voor de bezetting en uitvoering van het proces. Deze gelden worden gedeeltelijk ingezet voor het opzetten van een eigen team

Gebiedsontwikkeling Winterswijk binnen de gemeente. In 2025 en 2026 werken we toe naar een plan. Als dit wordt goedgekeurd, werken we tot en met 2028 een uitvoeringsprogramma uit voor tien jaar.

Eind 2025 is een inhaalslag gemaakt door middel van Gebiedsplan 0.1, waarin gemeente, waterschap en provincie aangeven verder te willen werken onder de vlag van een programma. De volgende stap zou het vaststellen van gebiedsplan 1.0 zijn in maart 2026, waarmee de formele opdracht zou worden gegeven voor het uitwerken van een programma en ook de benodigde provinciale uitvoeringsgelden gereserveerd konden worden. Deze stap stuitte op weerstand vanuit betrokken gebiedspartijen. Daarom is bestuurlijk besloten tot een tijdelijke temporisering van het proces om ten eerste de doelen waar we gezamenlijk aan werken duidelijker te formuleren en ten tweede te bepalen wat nodig is voor meer draagvlak voor het proces.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We realiseren voldoende woningaanbod waar voor verschillende doelgroepen behoefte aan is

Activiteiten

Een goede voorraad sociale, duurzame huurwoningen

In de raamovereenkomst en de prestatieafspraken staat nu al dat partijen zich inzetten om de bewustwording bij huurders, als het gaat om woongedrag en de gevolgen van energiegebruik, te bevorderen. Daarbij faciliteert en ondersteunt de gemeente de huurdersvereniging en De Woonplaats waar mogelijk bij duurzaamheidsprojecten en -activiteiten die bijdragen aan de (gemeentelijke/regionale) duurzaamheidsdoelstellingen. De Woonplaats en de gemeente Winterswijk gaan in gesprek om concrete vervolgaafspraken te maken op het gebied van duurzaamheid en levensloopbestendigheid. We streven naar een maximale inzet, mede in het kader van armoedebestrijding.

Kwaliteit (toelichting)

Voor de regionale prestatieafspraken 2026-2030 en de uitvoeringsagenda 2026/2027 is leefbaarheid en duurzaamheid een prominent thema. Daarbij is ook aandacht voor de verduurzaming van woningen met een E/F/G label en koppelkansen op gebied van energietransitie en klimaatadaptatie.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopende activiteit gedurende heel 2026. In december 2025 zijn de Regionale Prestatieafspraken 2026-2030 en Uitvoeringsagenda 2026/2027 vastgesteld waarbij duurzaamheid ook een thema is.

Tijd (indicator)

Herontwikkeling portiekflats Europalaan

We werken aan het initiatief van De Woonplaats om de komende jaren 112 woningen (in vier flatgebouwen) aan de Europalaan te vervangen door 130 nieuwe woningen (in drie gebouwen).

Kwaliteit (toelichting)

Op 4 juli 2024 is besloten onder randvoorwaarden medewerking te verlenen aan de start van een procedure voor de herontwikkeling van de portiekflats aan de Europalaan. Het bestemmingsplan is in juni 2024 vastgesteld. De Woonplaats heeft inmiddels de bouw van het eerste gebouw afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Begin 2026 is gestart met de sloop van de tweede portiekflat. Naar verwachting kan in het najaar van 2026 gestart worden met de bouw van het tweede appartementencomplex. Tegelijkertijd wordt er gestart met de herinrichting rondom het eerste appartementencomplex. De herinrichting bestaat uit het afkoppelen van dakwater, het aanbrengen van parkeervoorzieningen, het aanleggen van trottoirs en het aanplanten van de openbare ruimte.

De verwachting is dat alle vier appartementencomplexen in 2029 gereed zijn.

Tijd (indicator)

Lokale woonzorgvisie

Het Rijk werkt aan een wetsvoorstel dat gemeenten in 2025 of 2026 verplicht een urgentie- en/of huisvestingsverordening op te stellen voor specifieke aandachtsgroepen. Dit is inclusief verschillende zorgdoelgroepen. Voorafgaand aan deze verordening is een lokale woonzorgvisie noodzakelijk, om prioritering van specifieke aandachtsgroepen te bepalen. Bij het opstellen van de lokale woonzorgvisie is regionale afstemming een belangrijk onderdeel.

Kwaliteit (toelichting)

We stellen een lokale woonzorgvisie op als onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn in 2025 begonnen met het opstellen van de lokale woonzorgvisie als onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma. Hierbij hebben we inspiratie gehaald uit de Achterhoekse woonzorgvisie. Voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het volkshuisvestingsprogramma door het college wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen in te brengen. Naar verwachting kunnen we het volkshuisvestingsprogramma, afhankelijk van het aantal en de inhoud van de zienswijzen, in het derde kwartaal van 2026 vaststellen.

Tijd (indicator)

Nieuwe lokale woonvisie - volkshuisvestingsprogramma

We stellen een nieuwe lokale woonvisie op, omdat de looptijd van de huidige lokale woonvisie afloopt. We sluiten aan bij de uitgangspunten van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030, en combineren dit met onze lokale ambities en uitgangspunten. We spelen in op de veranderende woonbehoefte en zorgen ervoor dat nieuwe woningbouw en de bestaande woningvoorraad daarop aansluiten. We

streven naar betaalbare woonlasten, passend bij de portemonnee van de inwoners en woningzoekenden.

Kwaliteit (toelichting)

Er wordt gewerkt aan volkshuisvestingsprogramma als vervanger van de lokale woonvisie die een looptijd had tot eind 2024 .

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het ontwerp volkshuisvestingsprogramma is in maart 2026 vastgesteld. Na de vaststelling ligt het ontwerp-programma 6 weken ter inzage . Na de periode van terinzagelegging verwerken we de eventueel ingediende zienswijzen. Voorafgaand aan het definitieve vaststelling door het college wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen in te brengen. Naar verwachting kunnen we het Volkshuisvestingsprogramma, afhankelijk van het aantal en de inhoud van de zienswijzen, in het derde kwartaal van 2026 vaststellen.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We zorgen voor duidelijkheid over eigendomssituaties van snippergroen

Activiteiten

Snippergroen en illegaal grondgebruik

Het grondgebruik binnen de gemeente Winterswijk is geïnventariseerd. Hieruit is gebleken dat op 595 locaties sprake is van ingebruikname van gemeentegrond door particulieren en (agrarische) bedrijven.

Er is op pilotbasis een projectmatige aanpak ontwikkeld en toegepast in de wijken Bargerbosch en de Hoge Wieber Noord.

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 geven we een vervolg aan de pilot. Op basis van de ervaringen uit de pilot stellen we in het tweede kwartaal van 2026 een projectvoorstel op voor de rest van Winterswijk.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Gezien de ervaringen uit de pilot is de inschatting dat de uitvoering van de rest van Winterswijk meerdere jaren in beslag zal nemen.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Jaarlijks worden gemiddeld 100 woningen gerealiseerd, in totaal 900 nieuwe woningen in de periode 2022-2030. We monitoren het aantal gerealiseerde woningen. Nieuwe woningbouwplannen moeten inspelen op een 'mismatch' tussen vraag en aanbod op de Winterswijkse woningmarkt. (Woon- en Vastgoedmonitor 8RHK)
- Met de Woondeal Achterhoek en de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030, hebben wij ons gecommitteerd aan de opgave om 60% betaalbare woningen te bouwen voor 2030.

Risico's

Dit beleidsveld bestaat uit veel verschillende activiteiten en daarom benoemen wij geen specifieke risico's. In elk project of in elke activiteit worden de risico's

zelfstandig afgewogen. Algemene risico's bij gebiedsontwikkeling en wonen zijn prijsstijgingen, denk bijvoorbeeld aan bouw- en investeringskosten. Daarnaast zorgen stikstofdepositie en netcongestie voor uitdagingen binnen dit beleidsveld.

3.5 Economie en Lobby

Ambitie

Wij koesteren de hoeveelheid en verscheidenheid aan bedrijven in Winterswijk. Bedrijvigheid en de nabijgelegen werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Bedrijven moeten voldoende ruimte hebben om zich te ontwikkelen. Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt voortgezet. Wij streven naar een stabiele arbeidsmarkt. In samenwerking met de sector zorgen we jaarrond voor voldoende aanbod in vrijetijdsbesteding. We kijken hierbij ook nadrukkelijk naar evenementen. We dragen Winterswijk als merk uit, binnen en buiten Nederland. Ook onderhouden we duurzame relaties met regionale, landelijke en buitenlandse samenwerkingspartners. Daarnaast maken we actief gebruik van (Europese) subsidies voor de realisatie van onze activiteiten.

Relevante documenten:

- Beleidsnota Economie Winterswijk 2017.
- Omgevingsvisie buitengebied 2019.
- Centrumvisie 2021.
- Raadsbesluit Heroverwegen locatiekeuze bedrijventerrein d.d. 23 maart 2023.
- Nota (EU) regionale samenwerking & lobby 2025-2029.

Doelstellingen

Het bieden van voldoende ruimte voor de bedrijvigheid in Winterswijk met als uitgangspunt, inbreiding, revitalisering en herontwikkeling

Activiteiten

Gebiedsvisie bedrijventerrein

Het Regionaal Programma Werklocaties laat zien dat er in Winterswijk behoefte is aan een nieuw bedrijventerrein voor de groei van lokale ondernemingen. Voor het succes van ons bedrijfsleven is ruimte nodig, terwijl bedrijventerreinen schaars zijn. Om in Winterswijk een aantrekkelijk ruimtelijk en economisch vestigingsklimaat te behouden, is er in 2024 een nieuwe locatie voor een bedrijventerrein aangewezen. In 2025 werken we aan de gebiedsvisie van het bedrijventerrein.

Kwaliteit (toelichting)

De concept Gebiedsvisie Arrisveld doorloopt in Q2 -2026 het participatieproces. In deze periode wordt de concept Gebiedsvisie ook besproken met diverse stakeholders, eigenaren en omwonenden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De vaststelling van de Gebiedsvisie Arrisveld door de gemeenteraad is voorzien in de tweede helft van 2026.

Tijd (indicator)

Programma toekomstbestendige bedrijventerreinen

We werken samen met het bedrijfsleven en de provincie aan het programma toekomstbestendige bedrijventerreinen. Het programma heeft als doel om bedrijventerreinen te verduurzamen, een groenere en gezondere werkomgeving te

creëren en de samenwerking tussen bedrijven op de bedrijventerreinen te verbeteren. Daarbij richt het programma zich zowel op samenwerking en organisatiegraad op het bedrijventerrein, als op het programmatisch uitvoeren van fysieke maatregelen. Het programma ondersteunt de gemeente bij het omzetten van de beleidsambities op het gebied van duurzaamheid en klimaat naar concrete maatregelen op de bedrijventerreinen.

Kwaliteit (toelichting)

In samenwerking met industriekring OWIN werken we aan drie doelen:

- Het verbeteren van de organisatiegraad van ondernemers op het bedrijventerrein. We verkennen hiervoor de mogelijkheden van het parkmanagement op het bedrijventerrein.
- Het opzetten van een programma met fysieke en organisatorische maatregelen op het bedrijventerrein, onder meer gericht op duurzaamheid, klimaat, verkeer en veiligheid. Samenwerking in het Platform Veilig Ondernemen is hier onderdeel van.
- Het onderzoeken van de haalbaarheid van een Smart Energy Hub op het bedrijventerrein. Dit project richt zich op de optimalisatie van de lokale energieopwekcapaciteit en het energieverbruik op het bedrijventerrein, en wordt ondersteund vanuit de Achterhoek Visie 2030, Thematafel Circulaire Economie & Energietransitie.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project loopt conform planning.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

In samenwerking ontwikkelen van een jaarrond toeristisch/recreatief aanbod

Activiteiten

Stimuleren van evenementen voor en door jongeren

We versterken de gemeentelijke ondersteuning van evenementen voor en door jongeren. Met een groter en beter evenementenaanbod wordt Winterswijk aantrekkelijker voor jongeren, versterken we de dagrecreatie en dragen we bij aan seizoensverlenging voor de verblijfsrecreatie.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben aandacht voor de specifieke behoeften van evenementenorganisatoren. Doel is om het beschikbare budget zuiver en effectief in te zetten in relatie tot de doelstelling: het stimuleren van evenementen voor en door jongeren.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

SPOT Jongerenwerk en Talent Farm zijn betrokken bij de uitwerking en uitvoering van het programma.

Tijd (indicator)

Uitvoeren regionale vrijetijdsagenda

We werken samen met de andere Achterhoekse gemeenten aan de uitvoering van de Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030. Vanuit deze agenda werken we aan vijf speerpunten:

1. Het vergroten van de beleefbaarheid van de Achterhoek met aanbodontwikkeling.
2. Het op peil houden en verbeteren van de vitaliteit van de verblijfsrecreatie.
3. Het realiseren van een onderscheidende profilering en zichtbaarheid van de Achterhoek voor de nationale en internationale gast.
4. Het bevorderen van de gastvrijheid in de regio.
5. Het versterken van de positie van de vrijetijdssector binnen de Achterhoek en het intensiveren van verbindingen met andere sectoren.

We voeren dit uit met concrete projecten, onder andere gericht op de routestructuren voor wandelen, fietsen, paardrijden en mountainbiken. Eén van de concrete projecten is 'Onbeperkt genieten in de Achterhoek'. Dit project sluit goed aan bij de Winterswijkse opgave 'Iedereen doet mee'.

Kwaliteit (toelichting)

De vrijetijdsagenda is in 2024 herzien tot de Vrijetijdsagenda 2025-2035, inclusief Uitvoeringsprogramma 2025-2028. De vrijetijdsagenda heeft inwonersprofijt en brede welvaart als centrale doelstelling en sluit op regionaal niveau aan op ons lokale recreatiebeleid. Het uitvoeringsprogramma bevat diverse projecten die bijdragen aan deze doelstellingen. Winterswijk draagt daar ambtelijk, bestuurlijk en financieel aan bij, via het portefeuillehoudersoverleg Vrijetijdseconomie Achterhoek.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het huidige uitvoeringsprogramma loopt van 2025 tot en met 2028. De projecten en de voortgang daarvan worden tweemaandelijks besproken in zowel het ambtelijk overleg als het portefeuillehoudersoverleg. Daarmee is er sturing op geld, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit.

Tijd (indicator)

Uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme

De lokale Uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme wordt opgesteld in samenwerking met de toeristische sector en 100% Winterswijk. De uitvoeringsagenda beschrijft de activiteiten waarmee we uitvoering geven aan de Beleidsvisie Recreatie en Toerisme.

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoeringsagenda geeft uitvoering aan de speerpunten en ontwikkelrichting uit de Beleidsvisie Recreatie en Toerisme, zoals vastgesteld in 2024. De activiteiten die hiervoor nodig zijn, worden in samenwerking met de toeristische sector en 100% Winterswijk bepaald. Voor de financiering van de uitvoeringsagenda wordt een beroep gedaan op de inkomsten uit de toeristenbelasting, waarvoor nieuwe meerjarige afspraken met de sector worden gemaakt. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar het huidige stelsel voor heffing van toeristenbelasting als basis voor een advies voor nieuwe meerjarige afspraken.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitwerking van de uitvoeringsagenda hangt samen met het vaststellen van nieuwe meerjarige afspraken voor de heffing van toeristenbelasting. Behandeling is gepland voor medio 2026.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Winterswijk (inter-)nationaal op de kaart zetten, waarbij we ons aanbod op het gebied van wonen, werken, winkelen en toerisme uitdragen en streven naar een betere bereikbaarheid over de weg en het spoor

Activiteiten

Grensoverschrijdende samenwerking

Onder grensoverschrijdende samenwerking valt de samenwerking met de overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Achterhoek, de Regio Achterhoek en de Euregio. We verbinden mensen, ondernemers, overheid en onderwijs aan beide zijden van de grens met elkaar op het gebied van economie, onderwijs, cultuur, toerisme en sport.

Kwaliteit (toelichting)

We streven naar structurele inbedding van Europees beleid in ons internationale beleid. In 2026 gaan we de Nota (EU) regionale samenwerking & lobby, die we in 2025 hebben geactualiseerd, tot uitvoering brengen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopend proces.

Tijd (indicator)

Lobby

We zetten in op regionale, landelijke en grensoverschrijdende lobby. Lobbyen stelt ons in staat de belangen van onze inwoners te vertegenwoordigen bij de overheid en andere belanghebbenden. Het zorgt ervoor dat samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en bedrijven ontstaan. Ook lobbyen over de grens is belangrijk. De toenemende Europeanisering van het beleid en de besluitvorming zorgen ervoor dat veel belangrijke beslissingen niet alleen op nationaal niveau, maar ook op Europees niveau worden genomen.

Kwaliteit (toelichting)

Een gestructureerde lobby is nodig. Vanuit de behoefte om een heldere, gezamenlijke boodschap te vertellen, is gewerkt aan focus in onze lobby. Tijdens het Lentefestival 2026 brengen we de Achterhoek en onze Achterhoekse ambities dichterbij Den Haag. Ook zetten we in op lobby richting de provincie.

Lokaal zetten we in op politieke actualiteiten. We richten ons op het vergroten van de M50 (netwerk van middelgrote gemeenten). We willen de gemeente profileren als een actieve en betrokken speler in het M50-netwerk, zodat het netwerk kan groeien en we nieuwe partnerschappen kunnen aangaan. Ook willen we op deze manier de positie van het netwerk en de gemeente versterken.

In 2026 zijn de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk gastgemeente voor het VNG Jaarcongres. De uitvoering van het congres is belangrijk voor Winterswijk en de Regio Achterhoek om ons landelijk te profileren en ons netwerk te versterken. Het congres biedt de kans om lokale initiatieven en innovaties te presenteren, wat de zichtbaarheid van de gemeente Winterswijk en de regio vergroot. Daarnaast heeft het een positieve economische impact op lokale bedrijven. Team Europa is een van de trekkers van het congres en zorgt ervoor dat het jaarcongres een groot succes wordt.

Zo'n 70% van alle wet- en regelgeving voor gemeenten wordt op Europees niveau bepaald. We zijn ons ervan bewust dat we grensoverschrijdend moeten denken om lokale uitdagingen onder de aandacht te brengen. Winterswijk staat bekend als een Europa-actieve gemeente. Mede door het winnen van de Green Leaf Award en de lobby in verschillende Europese gremia (zoals de Association of European Border Regions (AEBR)), wordt Winterswijk vaak als voorbeeld genoemd. De jaarlijkse deelname aan de European Week of Regions and Cities zien wij als een kans om kennis te delen met bestuurders uit heel Europa. Ook kunnen we op deze manier de Achterhoekse ambities en uitdagingen zichtbaar maken in Den Haag en Brussel.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopende activiteit.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Beschikbaarheid van direct uit te geven bedrijventerrein op korte termijn.
- Leegstandsontwikkeling op bedrijventerreinen.
- Langetermijnreservering voor voldoende nieuwe bedrijventerreinen volgens vraag- en aanbodontwikkeling, zoals vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties.
- Groei van het aantal arbeidsplaatsen in Winterswijk (registratie op basis van de provinciale werkgelegenheidsenquête).
- Aantal vierkante meters leegstand in het winkelcentrum.
- Aantal bezoekers aan het winkelcentrum.
- Aantal toeristische overnachtingen.

Risico's

- Er is geen vrij uitgeefbaar bedrijventerrein meer beschikbaar. Concrete vraag op korte termijn kunnen we niet bedienen. Wel is De Vlijt beschikbaar, maar dit is niet voldoende voor de lange termijn. Dit stelt bedrijven mogelijk voor de keus om uitbreiding uit te stellen dan wel uit te wijken naar een locatie buiten Winterswijk, met verlies aan werkgelegenheid als gevolg.
- Netcongestie kan, door gebrek aan aansluitmogelijkheden, een negatief effect hebben op het vestigingsklimaat voor zowel ondernemers als inwoners.
- Langetermijneffecten van de energiecrisis op centrumondernemers kunnen leiden tot meer leegstand en een minder vitaal winkelcentrum.
- Langetermijneffecten van de energiecrisis op de toeristische sector kunnen effect hebben op het investeringsvermogen van de sector, de aanbodcapaciteit en het aantal bezoekers.
- Energiecrisis en andere effecten van de oorlogen en conflicten verstoren de economische ontwikkeling en leiden tot kortetermijninflatie en mogelijk langetermijnrecessie. Dit werkt door in consumentenvertrouwen en -bestedingen, met gevolgen voor alle economische sectoren.

Financiële afwijkingen programma 3

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2026	Mutaties Prognose 2 2025	Mutaties Jaarrekening 2025	Stand voor Prognose 1 2026	Mutaties Prognose 1 2026	Prognose 1 2026
Baten						
3.1 Openbare ruimte						
2.1 Verkeer en vervoer	142	0	0	142	0	142
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	152	0	0	152	92	244
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	238	0	0	238	0	238
Totaal 3.1 Openbare ruimte	531	0	0	531	92	624
3.2 Klimaat, water en milieu						
7.2 Riolering	5.108	0	0	5.108	-13	5.095
7.3 Afval	3.690	0	121	3.811	0	3.811
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	8.799	0	121	8.920	-13	8.906
3.3 Duurzaamheid						
7.4 Milieubeheer	606	0	3.815	4.421	898	5.319
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen						
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	4.962	4.962	2.798	7.760
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.175	0	0	1.175	574	1.749
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	99	0	0	99	997	1.095
8.3 Wonen en bouwen	758	0	200	958	200	1.158
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	2.031	0	5.162	7.193	4.569	11.762
3.5 Economie en lobby						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	145	0	0	145	0	145
3.4 Economische promotie	1.335	0	0	1.335	0	1.335
Totaal 3.5 Economie en lobby	1.480	0	0	1.480	0	1.480
Totaal Baten	13.447	0	9.098	22.545	5.546	28.090
Lasten						
3.1 Openbare ruimte						
2.1 Verkeer en vervoer	6.450	0	305	6.755	-431	6.324
2.2 Parkeren	109	0	0	109	-30	79
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.150	85	176	5.411	150	5.562
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	367	0	0	367	0	367
Totaal 3.1 Openbare ruimte	12.077	85	481	12.643	-311	12.332
3.2 Klimaat, water en milieu						

Exploitatie	Begroting 2026	Mutaties Prognose 2 2025	Mutaties Jaarrekening 2025	Stand voor Prognose 1 2026	Mutaties Prognose 1 2026	Prognose 1 2026
7.2 Riolering	3.637	200	209	4.046	-372	3.675
7.3 Afval	3.181	0	347	3.528	0	3.528
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	6.818	200	556	7.574	-372	7.202
3.3 Duurzaamheid						
7.4 Milieubeheer	2.287	0	4.560	6.847	503	7.350
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen						
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	70	0	4.962	5.031	2.712	7.744
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.328	656	932	3.916	534	4.450
8.2 Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	285	0	3.002	3.287	1.010	4.297
8.3 Wonen en bouwen	1.491	200	250	1.941	200	2.141
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	4.173	856	9.145	14.175	4.457	18.632
3.5 Economie en lobby						
3.1 Economische ontwikkeling	119	0	23	142	0	142
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	281	0	75	356	0	356
3.4 Economische promotie	468	0	30	498	0	498
Totaal 3.5 Economie en lobby	868	0	128	996	0	996
Totaal Lasten	26.223	1.141	14.870	42.234	4.277	46.511
Onttrekkingen						
3.2 Klimaat, water en milieu						
7.2 Riolering	2	0	0	2	13	15
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen						
8.2 Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	0	0	3.002	3.002	0	3.002
8.3 Wonen en bouwen	0	0	0	0	100	100
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	0	0	3.002	3.002	100	3.102
Totaal Onttrekkingen	2	0	3.002	3.004	113	3.117
Gerealiseerd resultaat	-12.774	-1.141	-2.771	-16.686	1.382	-15.304

Openbare ruimte

Het voordeel van € 92.000 aan de batenkant wordt verklaard door een ontvangen specifieke uitkering (SPUK) ten behoeve van de vervanging van de skatebaan aan de Eelinkstraat. Zie ook lastenkant

Het voordeel van € 295.000 aan de lastenkant bestaat met name uit :

Parkeernota centrum en verkeersonderzoeken rondweg west en
Vrijheidspark

€ 100.000 N

Vervanging van de skatebaan aan de Eelinkstraat	€ 92.000 N
Subsidie speeltuinvereniging Hakkelerkamp	€ 100.000 N
doorbelaste kapitaallasten en bedrijfsvoering	€ 561.000 V

Parkeernota centrum en verkeersonderzoeken rondweg west en Vrijheidspark.

De raad heeft 29/1/2026 €100.000,- beschikbaar gesteld uit de algemene reserve voor nader onderzoek en advies in 2026, bestaande uit een incidentele bijraming van €40.000,- voor het actualiseren van de 'parkeernota centrum' en €60.000,- voor het uitvoeren van verkeersonderzoeken op de rondweg West (N319) en het Vrijheidspark. Zie ook Programma 4, beleidsveld Bestuur, organisatie en dienstverlening, onttrekkingen en toevoegingen reserves.

Vervanging van de skatebaan aan de Eelinkstraat

zie batenkant

Subsidie speeltuinvereniging Hakkelerkamp

Conform het collegebesluit van 24 februari 2026 is maximaal € 100.000 subsidie verstrekt aan speeltuinvereniging Hakkelerkamp. Voorstel is deze uitgave te dekken uit de reserve lokale initiatieven. Zie ook paragraaf onttrekkingen en toevoegingen reserves in dit programma.

Doorbelaste kapitaallasten en bedrijfsvoering

Bij de jaarrekening 2025 zijn restant kredieten overgeheveld. Doordat de bijbehorende projecten een jaar later worden afgerond, starten ook de kapitaallasten (rente en afschrijvingen) een jaar later.

Klimaat, water en milieu

Het voordeel van € 300.000 aan de lastenkant bestaat uit de overheveling van een deel van het restant van het klimaatadaptatiebudget. Projecten zijn in voorbereiding en worden in 2027 uitgevoerd. Ook zijn er subsidiemogelijkheden voor water afkoppelen en groen daken. Deze subsidie voor groene daken begint dit jaar vanwege uitstel van de oplevering van het subsidieportaal. Verwachting is dat hierdoor een groot deel van deze subsidie gebruikt gaat worden in 2027.

Duurzaamheid

Het voordeel van € 898.000 aan de batenkant bestaat uit :

incidentele bijraming rijks subsidie van klimaat en energiebeleid (CDOKE) gelden	€ 458.000 V
incidentele bijraming rijks subsidie van de Nationaal programma lokale warmtetransitie (NPLW)	€ 394.000 V
incidentele bijraming rijks subsidie sanering verkeerslawaaai	€ 46.000 V

Het nadeel van € 504.000 aan de lastenkant bestaat uit de incidentele bijraming van € 458.000 inzake kosten van de CDOKE gelden en de incidentele bijraming van € 46.000 inzake kosten sanering verkeerslawaaai.

De SPUK regeling CDOKE mag de gemeente aanwenden voor het aannemen van mensen voor de realisatie van doelen uit de klimaatwet. Ook het inhuren van externe deskundigen is toegestaan. Dit kan voor meerdere jaren.

SPUK subsidie Nationaal programma lokale warmtetransitie (NPLW)

We zitten midden in een warmtetransitie die niet alleen invloed heeft op de manier waarop we onze gebouwen verwarmen en van warm water voorzien, maar op onze hele leefomgeving. Met dit budget worden de Achterhoekse gemeenten ondersteund om de warmtetransitie te realiseren. Winterswijk is hier penvoerder van en doet dit voor de regio. We gebruiken het budget onder meer voor het betalen van de Inhuur van een regiocoördinator warmtetransitie die ons helpt bij de samenwerking.

SPUK sanering verkeerslawaaï

Dit betreft de uitvoering van de geluidwerende maatregelen welke bestaan uit bronmaatregelen en afschermdende maatregelen. Dit alles gebeurt binnen de kaders van het saneringsprogramma dat hiervoor in samenspraak met de Rijksoverheid is opgesteld.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het verschil van € 126.000 binnen dit beleidsveld bestaat uit het voordeel van € 4.569.000 aan de batenkant en het nadeel van € 4.443.000 aan de lastenkant. Dit betreft met name het resultaat dat voortvloeit uit de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG). Binnen het bouwgrondexploitatie complex Spoorzone is op basis van de percentage of completion (POC) methode een winstnemning van € 86.000 begroot.

Daarnaast is de subsidie voor de gebiedsontwikkeling Winterswijk van € 574.000 aan de baten en lastenkant begroot. Eind 2025 is door de provincie Gelderland een subsidie toegezegd voor de periode 2025-2028 inzake 'Verkenning Gebiedsontwikkeling Winterswijk' welke toen niet tijdig verwerkt kon worden. Daarom is deze nu als mutatie opgenomen.

Economie en lobby

Er zijn geen mutaties groter dan € 50.000 geweest.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Conform het collegebesluit van 24 februari 2026 is maximaal € 100.000 subsidie verstrekt aan speeltuinvereniging Hakkelerkamp. Deze uitgave wordt gedekt uit de reserve lokale initiatieven. Zie ook paragraaf openbare ruimte lastenkant. Daarnaast is € 13.000 onttrokken aan de reserve dekking kapitaallasten notaristuin.

